

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółka Dworzyska ze związku gminy Jeleśnia — a przyłączenia do gminy Pewli małej w powiecie żywieckim.

Wysoki Sejmie!

Sprawozdaniem z 1. października 1889 l. 9.722 a na następnej sesyi Wysokiego Sejmu sprawozdaniem z 29. sierpnia 1890 l. 2.551 przedłożył już Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi sprawę wyłączenia przysiółka Dworzyska ze związku gminy Jeleśnia a przyłączenia do gminy Pewli małej powiatu żywieckiego — z wnioskiem na uchwalenie projektu odnośnej ustawy.

Sprawozdania te nie zostały jednak przez Wysoki Sejm załatwione.

Na prośbę pełnomocników przysiółka Dworzyska działających na podstawie nowego pełnomocnictwa z 30. stycznia 1898 przez wszystkich obecnych gospodarzy przysiółka wystawionego Wydział krajowy przedkłada Wysokiemu Sejmowi sprawę niniejszą poraz trzeci uzupełniając względnie zmieniając dawniejsze swe sprawozdania stosownie do zmiany, z powodu upływu czasu i stosunków miejscowych.

Osada Dworzyska w powiecie żywieckim jest oddaloną od gminy Jeleśni do której związek unależy, blisko o 6 kilometrów, zaś od gminy Pewli małej blisko 1½ kilometra. Takie położenie osady Dworzyska jest w codziennych stosunkach z urzędem gminnym w Jeleśni przyczyną wielu niedogodności dla jej mieszkańców, a przynależność ta do tak oddalonej gminy nie tylko żadnego pożytku nie przynosi dla mieszkańców przysiółka, lecz owszem naraża ich na ponoszenie bezowocnych ciężarów publicznych.

Wykonywanie policyi miejscowej w osadzie tej jest dla Zwierzchności gminnej w Jeleśni niezmiernie utrudnione, a co najważniejsza, iż mieszkańcy rzeczzonego przysiółka właśnie z powodu znacznej odległości nie mogą korzystać z istniejącej w Jeleśni publicznej szkoły, a na utrzymanie jej wydatki ponosić muszą.

Okoliczności te skłoniły osadę Dworzyska do starania się o przyłączenie jej do związku sąsiedniej gminy Pewli małej.

W tym celu zawarł przysiółek ten z gminą Pewel małą ugodę na d. 15. kwietnia 1879 regulującą wszechstronnie ten nowo powstać mający stosunek.

Rada gminna w Jeleśni nie zgodziła się wprawdzie uchwałą z d. 27. czerwca 1886 i uchwałą z 30. grudnia 1888 na żądane wyłączenie przysiółka ze związku swej gminy, a to z powodu, iż przez to siła podatkowa gminy rzekomo znacznie by się osłabiła i że tem samem spełnienie obowiązków administracyi natrafiłoby na przeszkody. Z uwagi jednak, iż obie te miejscowości żadnego wspólnego majątku nie posiadają, tudzież, że osada Dworzyska ciężary gminne bez żadnej dla swych mieszkańców korzyści

ponosić musi, sprzeciwienie się gminy Jeleśni żądaniu przysiółka na uwzględnienie nie zasługuje.

To też Rada powiatowa w Żywcu na posiedzeniu z dnia 2. października 1888 oświadczyła się za uwzględnieniem prośby rzeczoney osady, a c. k. Starostwo w Żywcu odezwaniami z 23. sierpnia 1888 l. 5437 i z 17. października 1893 l. 18.150 nie tylko oznajmiło, że żadne względy publiczne żądaniu przysiółka na przeszkodzie nie stoją, ale nadto oświadczyło, iż pomienione oddzielenie zasługuje w interesie mieszkańców przysiółka na gorące poparcie.

Osada Dworzyska liczy obecnie 67 zagród i około 350 morgów gruntu, zaś Peweł mała, do której przysiółek ten przyłączonym być chce, 33 zagród i około 207 morgów gruntu.

Według przedłożonych budżetów na rok 1897 gmina Jeleśnia opłacała w r. 1896 podatków bezpośrednich ogółem 3.005 zł. 99 ct. w. a., z tego przypadało na przysiółek Dworzyska 473 zł. 07 ct. w. a. gmina Peweł mała zaś tylko 118 zł. 71 ct. w. a.

Wydzielenie zatem Dworzysk z Jeleśni nie będzie dla tej ostatniej gminy połączone z wielkim ubytkiem siły podatkowej, równocześnie zaś gmina Peweł mała podniesie się pod względem finansowym bardzo znacznie.

Według odezwy c. k. urzędu ewidencji katastru gruntowego w Żywcu z dnia 20. listopada 1888 r. l. 202, rozgraniczenie obu tych miejscowości nie natrafia na żadne przeszkody, albowiem przysiółek ten styka się z gminą Jeleśnią tylko od wschodu w długości 200 sążni, gdzie naturalną granicę stanowi rzeka Koszarawa.

Według odezwy c. k. Sądu powiatowego w Żywcu z dnia 9. października 1888, l. 8.266, zmiana ta nie spowoduje żadnej zmiany w jurysdykcji rzeczowej.

W żadnej z pomienionych miejscowości obszar dworski nie istnieje.

Gdy przeto przeciw żądaniu osady Dworzyska żadne przeszkody nie zachodzą, a żądanie na uwzględnienie zasługuje, Wydział krajowy przedkłada ponownie niniejsze sprawozdanie z wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy załączony projekt ustawy uchwalić.

**Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi
wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.**

Lwów, dnia 11. lutego 1898.

Marszałek krajowy:

S. Badeni w. r.

Sprawozdawca:

Dr. J. Wereszczyński w. r.

Członek Wydziału krajowego.

U s t a w a

z dnia o wyłączeniu przysiółka Dworzyska ze związku gminy Jeleśnia i wcielenie go do związku gminy Pewel mała w powiecie żywieckim.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Art. I.

Przysiółek „Dworzyska w powiecie żywieckim zostaje wyłączony ze związku gminy „Jeleśnia“ a wcielony do Związku gminy „Pewel mała“.

Art. II.

W trzy miesiące po ogłoszeniu niniejszej ustawy zostaną Reprezentacye gminne w Jeleśni i Pewli małej rozwiązane, no we wybor przeprowadzone i nowe Reprezentacye gminne ukonstytuowane.

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.
